

Wymagania ogólne na poszczególne oceny w klasyfikacji semestralnej i rocznej z j.polskiego w klasach 4-6

Ocena celująca

Uczeń:

- jego wypowiedzi ustne i pisemne są dojrzałe i oryginalne,
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązań konkretnych problemów zarówno w czasie lekcji jak i pracy pozalekcyjnej,
- podejmuje działalność literacką i kulturalną, uczestniczy w szkolnych akademiach i inscenizacjach,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i międzyszkolnych,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- posługuje się wiedzą, która jest efektem samodzielnej pracy, wynika z indywidualnych zainteresowań.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- opanował materiał przewidziany programem,
- sprawnie korzysta z różnorodnych wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji, potrafi również samodzielnie dotrzeć do różnych źródeł wiadomości,
- wypowiedzi ustne i pisemne ucznia są poprawne pod względem stylistyczno - językowym, ortograficznym, merytorycznym,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela, posługując się nabytymi umiejętnościami,
- bierze udział i wykazuje się wiedzą i umiejętnościami polonistycznymi w konkursach szkolnych i międzyszkolnych,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym.

Ocena dobra

Uczeń:

- opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym,
- potrafi korzystać z różnorodnych źródeł informacji,

.....
1. Na podstawie „Przedmiotowego systemu oceniania z języka polskiego w kl. IV – VI” autorstwa K. Stefańskiej

- jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowo – stylistyczne, logiczne i gramatyczne,
- rozwiązuje niektóre dodatkowe zadania o stosunkowo niewielkiej skali trudności,
- w wypowiedziach próbuje oceniać i wartościować problemy dotyczące języka, literatury oraz kultury,
- jest aktywny w czasie lekcji.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalające na rozumienie najważniejszych zagadnień oraz postępy w dalszym uczeniu,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa,
- zna zasady ortografii i interpunkcji i stara się je stosować,
- samodzielnie wykonuje proste zadania przewidziane dla ucznia danej klasy.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- wiedza ucznia posiada poważne braki, które można usunąć w dłuższym okresie czasu,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia liczne błędy językowo – stylistyczne, logiczne i ortograficzne, które jednak nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie,
- przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności.

Ocenę niedostateczną – otrzymuje uczeń, którego braki wiedzy są na tyle duże, że nie rokoją nadziei na ich usunięcie, nawet przy wydatnej pomocy nauczyciela.

Uczeń kl. IV będzie otrzymywał oceny za:

1. Wypowiedzi ustne (co najmniej jedna ocena w ciągu roku szkolnego).
2. Technika czytania: jedna ocena w pierwszym i jedna ocena w drugim semestrze.
3. Prace pisemne:
 - a) prace klasowe: jedna praca klasowa w pierwszym semestrze oraz dwie prace klasowe w drugim semestrze.
 - b) sprawdziany lub testy z zakresu nauki o języku - jedna lub dwie prace w semestrze (w zależności od materiału).
 - c) sprawdziany ortograficzne, dyktanda: jedno dyktando w pierwszym semestrze, oraz jedno dyktando w drugim semestrze.
 - d) testy lub sprawdziany dotyczące znajomości treści lektur – cztery sprawdziany w ciągu roku szkolnego (2 w pierwszym semestrze oraz 2 w drugim semestrze).

4. Recytacja.
Jedna ocena w ciągu roku szkolnego.
5. Zeszyt przedmiotowy.
Jedna ocena na końcu każdego semestru.
6. Aktywność (np. podczas lekcji, osiągnięcia w konkursach).
7. Inne prace: folder - jedna ocena w pierwszym semestrze.

Uczeń kl. V i VI będzie otrzymywał oceny za:

8. Wypowiedzi ustne (co najmniej jedna ocena w ciągu roku szkolnego).
9. Technika czytania (w kl. V – jedna ocena w ciągu roku szkolnego).
10. Prace pisemne:
 - a) prace klasowe: w kl. V i w kl. VI dwie prace klasowe w pierwszym semestrze i dwie prace klasowe w drugim semestrze.
 - b) sprawdziany lub testy z zakresu nauki o języku - jedna lub dwie prace w semestrze w każdej z klas (w zależności od materiału).
 - c) sprawdziany ortograficzne, dyktanda: w kl. V i w kl. VI - jedno dyktando w pierwszym semestrze i jedno dyktando w drugim semestrze.
 - d) testy lub sprawdziany dotyczące znajomości treści lektur – cztery sprawdziany w ciągu roku szkolnego w każdej z klas (dwa w pierwszym semestrze oraz dwa w drugim semestrze).
 - e) jedna ocena z testu dotyczącego znajomości mitów w kl. V.

11. Recytacja.
Jedna ocena w ciągu roku szkolnego w każdej z klas.

12. Zeszyt przedmiotowy.
Jedna ocena na końcu każdego semestru w każdej z klas.

13. Aktywność (np. podczas lekcji, udział lub osiągnięcia w konkursach).

KRYTERIA OCENY PRAC PISEMNYCH

Ocena	Temat	Kompozycja /spójność/	Język i styl /komunikatywność/	Zapis. Ortografia. Interpunkcja.
celujący	Wyraźnie i konsekwentnie zrealizowany pomysł, twórczo, oryginalnie rozwinięty temat.	Pomysłowy, konsekwentny i funkcjonalny układ treści, zgodny z zasadami kompozycyjnymi danej formy wypowiedzi.	Język wyrażający myśli, emocje autora. „Język giętki, który wyrazi wszystko, co pomyśli głowa”. Słownictwo charakterystyczne dla danej formy wypowiedzi.	Zapis przejrzysty, margines, akapity w większości konsekwentnie stosowane, przypadkowe błędy ortograficzne, sporadyczne błędy interpunkcyjne.
bardzo dobry	Wyraźnie i konsekwentnie, choć niekoniecznie w pełni zrealizowany temat.	Konsekwentny i funkcjonalny układ całej pracy, zgodny z zasadami kompozycyjnymi danej formy wypowiedzi.	Język pozwalający wyrazić w dużym stopniu myśli, emocje autora /w zależności od potrzeb tematu i danej formy wypowiedzi/.	Zapis przejrzysty, margines, akapity w większości konsekwentnie stosowane, sporadyczne błędy ortograficzne, nieliczne błędy interpunkcyjne.
dobry	Poprawna realizacja tematu aczkolwiek z usterkami. Wskazane własne sądy i wnioski, jeśli temat tego wymaga.	Wyraźny zamysł układu całej pracy, dopuszczalne usterki.	Składnia prawidłowa, leksyka i frazeologia niekoniecznie zróżnicowana. Język poprawny, komunikatywny.	Zapis przejrzysty, margines, akapity /niekoniecznie konsekwentne/, lecz bez rażących błędów ortograficznych i interpunkcyjnych.
dostateczny	Niepełna realizacja tematu, próby własnych sądów, jeśli temat tego wymaga, niekoniecznie trafnych.	Próby budowania całości przynajmniej z niektórych elementów kompozycyjnych / typowych dla przyjętej formy pracy/.	Pewna nieporadność składniowa, ale nieutrudniająca zrozumienia myśli.	Praca czytelna, mimo skreśleń i poprawek / nawet licznych / dopuszczalne błędy ortograficzne i interpunkcyjne.
dopuszczający	Wrywkowa realizacja tematu lub obok tematu /są punkty styczne, nawet nie zwerbalizowane/.	Próby budowania tekstu, zauważalne przynajmniej we fragmencie pracy.	Myśli wyrażone językiem nieporadnym, lecz komunikatywnym.	Praca czytelna, manieryczne pismo /utrudniające odczytywanie/, liczne błędy ortograficzne.
niedostateczny	Brak realizacji tematu.	Zupełna niezgodność z zasadami kompozycyjnymi charakterystycznymi dla danej formy wypowiedzi.	Język nieporadny, niezrozumiały.	Pismo bardzo niestaranne lub nieczytelne. Brak akapitów. Liczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne.

KRYTERIA OCENY RECYTACJI

Ocena: **celujący**

Uczeń :

- opanował bezbłędnie tekst pamięciowo,
- recytuje z uwydatnieniem różnic tempa,
- „przekazuje” nastrój wiersza,
- uwzględnia intonację wierszową z zaznaczeniem pauzy i akcentów logicznych,
- zmienia barwę głosu /jeśli tego wymaga tekst/,

- recytuje z elementami inscenizacji /gest, mimika/,
- oryginalnie interpretuje tekst,
- nawiązuje kontakt z odbiorcą,
- kontroluje i ocenia recytację własną i kolegów, wskazuje zauważone błędy.

Ocena: **bardzo dobry**

Uczeń:

- opanował bezbłędnie tekst pamięciowo,
- recytuje z uwydatnieniem różnic tempa i różnic nastroju /nasilanie, ściszenie, barwa głosu/,
- dokonuje interpretacji uczuciowej,
- uwzględnia intonację wierszową z zaznaczeniem pauzy i akcentów logicznych,
- wypowiada się i ocenia recytację własną i kolegów, wskazuje zauważone błędy,
- nawiązuje kontakt z odbiorcą.

Ocena: **dobry**

Uczeń:

- opanował tekst pamięciowo /jeden - dwa drobne błędy/,
- recytuje z uwzględnieniem intonacji wierszowej z zaznaczeniem pauzy i akcentów logicznych,
- uwypukla głosem sens tekstu,
- dba o właściwe tempo, w razie potrzeby próbuje je różnicować.

Ocena: **dostateczny**

Uczeń:

- opanował tekst pamięciowo /dopuszczalne błędy/,
- uwzględnia intonację właściwą dla różnych typów zdań,
- „zaznacza” zastosowane w tekście znaki interpunkcyjne,
- stara się uwzględnić akcenty logiczne.

Ocena: **dopuszczający**

Uczeń:

- wygłasza tekst z pamięci /popelnia liczne błędy/,
- recytuje z naturalną, ale nie zawsze właściwą intonacją.

Ocena: **niedostateczny**

Uczeń nie opanował wyżej wymienionych umiejętności.

KRYTERIA OCENY WYPOWIEDZI USTNEJ

Ocenę **celujący** z wypowiedzi ustnej w kl. IV , V lub VI otrzymuje uczeń, który:

- posługuje się bogatym słownictwem,

- wykorzystuje w wypowiedzi frazeologizmy, porównania,
- stosuje różne wypowiedzenia, dostosowując je do sytuacji mówienia,
- mówi w sposób oryginalny, ciekawy i przemyślany,
- potrafi skupić na sobie uwagę odbiorcy dzięki sposobowi mówienia,
- stosuje przekaz ustny żywy i dynamiczny.

Klasa czwarta

Ocena: **bardzo dobry**

Uczeń:

- wykazuje się rozpoznawaniem i wyrażaniem intencji w różnych sytuacjach /dobiera słownictwo stosownie do tematu i okoliczności/,
- różnicuje wypowiedź w zależności od adresata,
- buduje wypowiedź bogatą pod względem leksykalnym i gramatycznym,
- mówi na temat i wyczerpująco,
- próbuje zająć stanowisko w omawianej sprawie,
- wypowiada się płynnie na temat codzienności otaczającej, swoich zainteresowań i lektur,
- próbuje stosować w wypowiedzi związki frazeologiczne,
- mówi wyraźnie, we właściwym tempie,
- dba o poprawny akcent,
- swobodnie zabiera głos w rozmowie.

Ocena: **dobry**

Uczeń:

- w miarę płynnie potrafi mówić na temat codzienności otaczającej, swoich zainteresowań i lektur,
- mówi na temat,
- posiada zasób słownictwa czynnego, który pozwala mu na poprawne wyrażanie myśli,
- świadomie unika powtórzeń,
- w wypowiedziach popełnia nieliczne błędy gramatyczne,
- mówi głośno i wyraźnie,
- nawiązuje kontakt z odbiorcą,
- przy pomocy nauczyciela próbuje przedstawić swoje przemyślenia.

Ocena: **dostateczny**

Uczeń:

- wypowiada się na temat codzienności otaczającej, swoich zainteresowań i lektur, ale z wyraźnym wahaniem,
- stara się wyraźnie wymawiać wyrazy,
- w wypowiedziach popełnia błędy gramatyczne,
- mówi na temat, ale krótko i nie wyczerpuje omawianych zagadnień,

- dysponuje ograniczonym zasobem słownictwa dla wyrażenia myśli, opinii /zdarzają się powtórzenia/,
- wypowiada się, starając się zachować wymaganą formę wypowiedzi /np. opis, opowiadanie/,
- rozpoznaje różne intencje i próbuje je werbalizować.

Ocena: **dopuszczający**

Uczeń:

- mówi na temat codzienności otaczającej, swoich zainteresowań i lektur, ale z częstym wahaniem, chaotycznie,
- przy wypowiedzi czasami odbiega od tematu,
- posiada ubogi zasób słownictwa, ale pozwalający mu na komunikatywne porozumiewanie się,
- mówi niewyraźnie,
- rzadko zabiera głos w rozmowie,
- używa języka odbiegającego od norm,
- formułuje proste pytania i odpowiedzi w związku z sytuacjami komunikacyjnymi z życia codziennego / np. rozmowa, powitanie, przedstawienie się, życzenia/,
- przy pomocy nauczyciela próbuje budować opis, opowiadanie.

Klasa piąta

Ocena: **bardzo dobry**

Uczeń:

- mówi płynnie i precyzyjnie na temat codzienności otaczającej, swoich zainteresowań i lektur,
- różnicuje wypowiedź w zależności od adresata,
- mówi w sposób wyrazisty artykulacyjnie,
- umie w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie /stosować formuły grzecznościowe, precyzyjnie formułować pytania/ ,
- dysponuje dużym zasobem słownictwa dla wyrażenia myśli, opinii,
- swobodnie konstruuje ustne formy wypowiedzi / np. opis, opowiadanie /,
- sprawnie rozpoznaje i wyraża intencje wypowiedzi w różnych sytuacjach,
- stosuje w wypowiedzi związki frazeologiczne.

Ocena: **dobry**

Uczeń:

- przeważnie potrafi mówić płynnie i precyzyjnie na temat codzienności otaczającej, swoich zainteresowań i lektur,
- w miarę poprawnie artykułuje wyrazy,

- umie zazwyczaj w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie i wyrażać swoje myśli,
- dysponuje dość dużym zasobem słownictwa dla wyrażania myśli, opinii,
- stara się budować wypowiedzi poprawne pod względem gramatycznym,
- na ogół poprawnie konstruuje ustne formy wypowiedzi /np. opis, opowiadanie /,
- stara się różnicować wypowiedź w zależności od adresata i celu.

Ocena: **dostateczny**

Uczeń:

- potrafi mówić na temat codzienności otaczającej, swoich zainteresowań i lektur, ale z wyraźnym wahaniem,
- stara się wyraźnie wymawiać wyrazy, jednak popełnia zauważalne błędy,
- czasami zabiera głos w rozmowie,
- mówi na temat, ale raczej krótko,
- dysponuje ograniczonym zasobem słownictwa dla wyrażania myśli, opinii,
- w miarę poprawnie tworzy ustne opisy, opowiadanie,
- stara się dostosować wypowiedź do adresata i celu.

Ocena: **dopuszczający**

Uczeń:

- mówi na temat codzienności otaczającej, swoich zainteresowań i lektur, ale z częstym wahaniem, krótko,
- wypowiada się w sposób powierzchowny, monotonicznie,
- popełnia sporo błędów gramatycznych,
- posiada ubogi zasób słownictwa czynnego, ale pozwalający mu na przekazanie najważniejszych myśli,
- mimo starań często wymawia wyrazy niewyraźnie,
- rzadko zabiera głos w rozmowie,
- przy pomocy nauczyciela próbuje budować opis, opowiadanie.

Klasa szósta

Ocena: **bardzo dobry**

Uczeń:

- mówi płynnie i precyzyjnie na temat codzienności otaczającej, swoich zainteresowań i lektur,
- różnicuje wypowiedź w zależności od adresata,
- mówi w sposób wyrazisty artykulacyjnie, z przejrzystą intonacją,
- umie w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie / stosować formuły grzecznościowe, precyzyjnie formułować pytania /,
- dysponuje bogatym zasobem słownictwa dla wyrażania myśli, opinii,

- swobodnie konstruuje ustne formy wypowiedzi / np. opis, opowiadanie, podejmuje próby charakteryzowania postaci /,
- stosuje w wypowiedzi związki frazeologiczne, porównania,
- w rozmowie daje dowody logicznego toku myślowego / rozumowania, wnioskowania, uogólniania /.

Ocena: **dobry**

Uczeń:

- przeważnie potrafi mówić płynnie i precyzyjnie na temat codzienności otaczającej, swoich zainteresowań i lektur,
- poprawnie artykułuje wyrazy,
- umie zazwyczaj w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie, wyrażać swój punkt widzenia,
- przy pomocy nauczyciela formułuje argumenty,
- dysponuje dość dużym zasobem słownictwa dla wyrażania swoich myśli, opinii,
- na ogół poprawnie konstruuje ustne formy wypowiedzi /np. opis, opowiadanie, przy pomocy nauczyciela charakteryzowanie postaci/,
- buduje wypowiedzi poprawne pod względem gramatycznym,
- dba o kulturę języka.

Ocena: **dostateczny**

Uczeń:

- wypowiada się na temat codzienności otaczającej, swoich zainteresowań i lektur, ale sprawia mu to kłopoty i mówi raczej krótko,
- stara się poprawnie wymawiać wyrazy, jednak zdarza mu się popełniać błędy,
- zabiera głos w rozmowie i próbuje wyrazić swoje przemyślenia, opinie,
- w rozmowie śledzi wypowiedzi rozmówcy i właściwie na nie reaguje,
- zasób słownictwa czynnego pozwala mu na poprawne wyrażanie myśli,
- konstruuje w miarę prawidłowo ustne formy wypowiedzi / np. opis, opowiadanie, próba charakteryzacji /.

Ocena: **dopuszczający**

Uczeń:

- mówi na temat codzienności otaczającej, swoich zainteresowań i lektur, ale z częstym wahaniem,
- nie wyczerpuje omawianych zagadnień,
- popełnia błędy gramatyczne,
- posiada dość ubogi zasób słownictwa, ale pozwalający mu na wyrażenie podstawowych myśli, opinii,
- stara się poprawnie artykułować głoski, ale popełnia liczne błędy,
- rzadko zabiera głos w rozmowie,

- rzadko podejmuje się prób przedstawienia swoich przemyśleń,
- przy pomocy nauczyciela próbuje budować opis, opowiadanie, nazywać cechy.

Ocenę **niedostateczny** z wypowiedzi ustnej w kl. IV, V lub VI otrzymuje uczeń, który nie spełnił kryteriów przewidzianych w poszczególnych klasach na ocenę dopuszczający.

KRYTERIA OCENY ZESZYTU

Ocena	Zawartość	Wygląd	Daty, numeracja	Pismo	Ortografia
bardzo dobry	Zeszyt zawiera wszystkie notatki z lekcji oraz karty pracy.	Estetyczny, czysty i przejrzysty, podkreślone najważniejsze wiadomości i tematy, /oprawiony/.	Systematycznie prowadzona numeracja i zapisywane daty.	Pismo staranne, estetyczne, czytelne.	Sporadyczne błędy ortograficzne.
dobry	Zawiera wszystkie notatki z lekcji oraz karty pracy.	Czysty, przejrzysty, /oprawiony/.	Prowadzona numeracja i zapisywane daty, /dopuszczalne sporadyczne uchybienia/.	Pismo staranne, czytelne, wyraźne.	Nieliczne błędy ortograficzne.
dostateczny	Ewentualny brak 2-3 notatek, 2-3 kart pracy.	Czysty i przejrzysty, /oprawiony/.	Prowadzona numeracja, zdarzają się braki w zapisywaniu dat i numeracji lekcji.	Pismo czytelne, niestaranne, skreślenia.	Błędy ortograficzne.
dopuszczający	Zauważalny brak kilku notatek /powyżej trzech/ oraz kart pracy.	Widoczny brak dbałości o czystość i wygląd zeszytu.	Numeracja i zapisy dat prowadzone niesystematycznie.	Pismo niestaranne, trudne do odczytania, wiele skreśleń.	Liczne błędy ortograficzne.
niedostateczny	Brak wielu notatek, /powyżej 10/ i kart pracy.	Nieestetyczny	Brak numeracji i dat.	Pismo bardzo niestaranne, często nieczytelne, wiele skreśleń.	Liczne błędy ortograficzne.

OCENIANIE SPRAWDZIANÓW Z NAUKI O JEZYKU ORAZ TESTÓW

Przy ocenie prac pisemnych – głównie sprawdzianów z zakresu nauki o języku i testów (np. dotyczących treści lektur) stosuje się następujący sposób przeliczania punktów uzyskanych ze sprawdzianu lub testu na ocenę cyfrową:

punkty - ocena

0 - 30 %	-	niedostateczny	/ 1 /
31- 50%	-	dopuszczający	/ 2 /
51- 55%	- -	dostateczny	/ -3 /
56- 70%	-	dostateczny	/ 3 /
71- 75%	-	+dostateczny	/+3 /
76- 80%	- -	dobry	/ -4 /
81- 85%	-	dobry	/ 4 /
86- 90%	-	+ dobry	/ +4 /
91- 95%	- -	bardzo dobry	/ -5 /
96-100%	-	bardzo dobry	/ 5 /

celujący / 6 / - 100% poprawnych
odpowiedzi oraz rozwiązywanie dodatkowych
zadań o nieco większym stopniu trudności

Kontrakt z uczniami kl. IV

1. Ocena opatrzona jest komentarzem nauczyciela ustnym lub pisemnym.
2. Prace pisemne uczniów gromadzone są przez nauczyciela. Rodzice mogą je obejrzeć podczas wizyt w szkole na swoją prośbę.
3. Uczeń może dwa razy w semestrze zgłosić brak zeszytu oraz jeden raz - nieprzygotowanie się do lekcji. W dzienniku stosuje się odpowiednio zapis: z, np. Jeśli uchybienie się powtórzy, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
4. Uczniowie będą mieli zadawane zadania domowe pisemne dla chętnych.
5. Uczniowie będą mieli zadawane zadania domowe (obowiązkowe) w formie ustnej (np. przygotowanie do sprawdzianów, opowiadanie tekstu, zasady ortografii, recytacja wiersza). Nie będą one zadawane na weekend.
6. W pierwszym miesiącu nauki, we wrześniu podczas lekcji będą odpytywani uczniowie chętni, zgłaszający się do odpowiedzi.
7. Prace klasowe, sprawdziany wiadomości i umiejętności są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może pisać pracy z całą klasą, powinien to uczynić w terminie tygodniowym od powrotu do szkoły po ustaleniu terminu pisania pracy z nauczycielem.

8. Prace klasowe, sprawdziany z nauki o języku oraz z treści lektur są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem, zaś testy i sprawdziany ortograficzne dwa dni wcześniej.
9. Jeżeli uczeń otrzyma z odpowiedzi lub z pracy pisemnej ocenę niedostateczną lub dopuszczającą (w wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach – ocenę dostateczną) może starać się o poprawę oceny, powtórnie pisać pracę pisemną (oprócz pracy klasowej i sprawdzianów dotyczących treści lektur). Pierwsza ocena zapisana jest w dzienniku, następna - pod warunkiem, że jest oceną wyższą.
10. Krótkie sprawdziany obejmujące trzy ostatnie jednostki lekcyjne nie muszą być zapowiadane.
11. Uczeń zobowiązany jest do starannego i systematycznego prowadzenia „Zeszytu ćwiczeń” (w przypadku nieobecności uzupełnia ćwiczenia wykonywane w szkole podczas lekcji). W przeciwnym razie otrzymuje ocenę niedostateczną.
12. Uczeń zobowiązany jest do starannego i systematycznego prowadzenia zeszytu przedmiotowego (w przypadku nieobecności uzupełnia notatki, karty pracy). Jeżeli tego nie uczyni w ustalonym terminie, otrzymuje ocenę niedostateczną.
13. Pisemne prace ucznia (np. prace klasowe, sprawdziany, dyktanda, testy) nauczyciel poprawia w terminie do dwóch tygodni.
14. Uczeń powinien aktywnie uczestniczyć w procesie lekcyjnym. Za aktywność otrzymuje „+”, pięć plusów to ocena „bardzo dobry” zapisana w dzienniku. Uczeń może też otrzymywać „-”, pięć minusów to ocena „niedostateczny” zapisana w dzienniku. Plusy i minusy nauczyciel zapisuje w swoim notatniku.
15. Uczeń zobowiązany jest do przeczytania w ustalonym terminie lektury. Jeżeli tego nie uczyni, otrzymuje ocenę niedostateczną.

Kontrakt z uczniami kl. V i VI

1. Ocena opatrzona jest komentarzem nauczyciela ustnym lub pisemnym.
2. Prace pisemne uczniów gromadzone są przez nauczyciela. Rodzice mogą je obejrzeć podczas wizyt w szkole na swoją prośbę.
3. Uczeń może dwa razy w semestrze zgłosić brak zeszytu oraz jeden raz nieprzygotowanie się do lekcji. W dzienniku stosuje się odpowiednio zapis: z, np. Jeśli uchybienie się powtórzy, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
4. Uczniowie będą mieli zadawane zadania domowe pisemne dla chętnych.
5. Uczniowie będą mieli zadawane zadania domowe (obowiązkowe) w formie ustnej (np. przygotowanie do sprawdzianów, opowiadanie tekstu, zasady ortografii, recytacja wiersza).
6. Prace klasowe, sprawdziany wiadomości i umiejętności są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może pisać pracy z całą klasą, powinien to uczynić w terminie tygodniowym od powrotu do szkoły po ustaleniu terminu pisania pracy z nauczycielem.
7. Prace klasowe, sprawdziany z nauki o języku oraz z treści lektur są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem, zaś testy i sprawdziany ortograficzne dwa dni wcześniej.

8. Jeżeli uczeń otrzyma z odpowiedzi lub z pracy pisemnej ocenę, która go nie satysfakcjonuje, może starać się o poprawę oceny, powtórnie pisać pracę pisemną (oprócz pracy klasowej i sprawdzianów dotyczących treści lektur). Pierwsza ocena zapisana jest w dzienniku, następna - pod warunkiem, że jest oceną wyższą.
9. Krótkie sprawdziany obejmujące trzy ostatnie jednostki lekcyjne nie muszą być zapowiadane.
10. Uczeń zobowiązany jest do starannego i systematycznego prowadzenia „Zeszytu ćwiczeń” (w przypadku nieobecności uzupełnia ćwiczenia wykonywane w szkole podczas lekcji). W przeciwnym razie otrzymuje ocenę niedostateczną.
11. Uczeń zobowiązany jest do starannego i systematycznego prowadzenia zeszytu przedmiotowego (w przypadku nieobecności uzupełnia notatki, karty pracy). Jeżeli tego nie uczyni w ustalonym terminie, otrzymuje ocenę niedostateczną.
12. Pisemne prace ucznia (np. prace klasowe, sprawdziany, dyktanda, testy) nauczyciel poprawia w terminie do dwóch tygodni.
13. Uczeń powinien aktywnie uczestniczyć w procesie lekcyjnym. Za aktywność otrzymuje „+”, pięć plusów to ocena „bardzo dobry” zapisana w dzienniku. Uczeń może też otrzymywać „-”, pięć minusów to ocena „niedostateczny” zapisana w dzienniku. Plusy i minusy nauczyciel zapisuje w swoim notatniku.
14. Uczeń zobowiązany jest do przeczytania w ustalonym terminie lektury. Jeżeli tego nie uczyni, otrzymuje ocenę niedostateczną.

Podstawowe wskazania do pracy z uczniami posiadającymi orzeczenia i opinie PPP

1. Trudności dydaktyczne i wychowawcze, trudności z koncentracją uwagi, problemy emocjonalne.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- Włączenie ucznia do zajęć dydaktyczno- wyrównawczych z języka polskiego.
- Stosowanie pytań naprowadzających i pomocniczych.
- Udzielanie uczniowi dyskretnej pomocy przy wykonywaniu różnych zadań w czasie lekcji.
- Upewnianie się, czy uczeń jest skoncentrowany na lekcji.
- „Niewyrywanie” (nagle) ucznia do odpowiedzi.
- Zapewnienie uczniowi dłuższego czasu na udzielenie odpowiedzi słownej i pisemnej, dopingowanie do samodzielnych wypowiedzi.
- Upewnianie ucznia, że w razie potrzeby otrzyma pomoc i możliwość poprawienia oceny.
- Konsekwencja w działaniu – ustalenie jasnych wymagań co do pracy i zachowania na lekcji.

- Stosowanie pozytywnych wzmocnień przy objawach pozytywnego zachowania.
- Podkreślanie jego dobrych stron oraz nagradzanie nawet za drobne sukcesy.
- Kierowanie do ucznia krótkich, prostych poleceń, instrukcji.
- Upewnianie się, czy uczeń zapisuje notatki i polecenia dotyczące zadań domowych.
- Okazywanie cierpliwości, zrozumienia i troski.
- Podczas rozmowy na temat ewentualnego niewłaściwego zachowania odwoływanie się do ogólnie przyjętych norm i reguł panujących w szkole i życiu społecznym.
- Wzbogacanie wiedzy ogólnej.
- Bogacenie zasobu słownictwa biernego i czynnego.

2. Specyficzne trudności w nauce – dysortografia, dysgrafia.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- W miarę możliwości pozostawianie uczniowi więcej czasu na samodzielną pracę, wydłużanie czasu na zadania zawierające elementy pisania.
- Upewnianie ucznia, że w razie potrzeby otrzyma pomoc i sposobność poprawienia oceny.
- Motywowanie ucznia do pracy nad ortografią i opanowaniem zasad pisowni.
- Wdrażanie do konieczności korzystania ze słownika ortograficznego i stałej samokontroli oraz autokorekty przy pisaniu.
- Ocenianie prac pisemnych ze względu na ich zawartość merytoryczną.
- Przy ocenianiu zeszytu pomijanie strony graficznej.
- W razie konieczności pozwolenie uczniowi na pisanie prac pisemnych na komputerze.
- Poprawianie, ale bez oceniania dyktand, sprawdzianów ortograficznych pod warunkiem systematycznej pracy ucznia w zakresie utrwalania reguł ortografii.
- Przygotowywanie dla ucznia dyktand i sprawdzianów ortograficznych o mniejszym stopniu trudności w stosunku do innych uczniów w klasie (np. tekst z lukami).
- Ocenianie ucznia za znajomość zasad ortograficznych.
- Dostrzeganie postępów ucznia i chwalenie go, nagradzanie – wzmocnienia pozytywne.

3. Specyficzne trudności w nauce – dysleksja.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- Niewymaganie od ucznia czytania na głos, przy całej klasie dłuższych tekstów.
- Pomoc w odczytywaniu i zrozumieniu dłuższych poleceń.

- Zaproponowanie uczniowi poznawania treści lektur (obszernych książek) za pomocą audiobooków.
- Ocenianie prac pisemnych ze względu na ich zawartość merytoryczną.
- Sprawdzanie dyktand, sprawdzianów ortograficznych, ale bez oceniania.
- Ocenianie za znajomość zasad ortograficznych.
- Motywowanie ucznia do codziennej pracy ze słownikiem ortograficznym.
- Wdrażanie do samokontroli i autokorekty w celu dostrzegania i korygowania popełnianych błędów.
- Wydłużenie czasu podczas sprawdzianów pisemnych.
- Przygotowywanie (w miarę możliwości) sprawdzianów w formie zadań zamkniętych.
- Wyrabianie u ucznia dbałości o poprawne odwzorowywanie wyrazów, zdań, notatek zapisanych na tablicy.
- Wydłużenie (w razie potrzeby) czasu na opanowanie pamięciowe wiersza.
- Motywowanie i zachęcanie do pracy, wzmocnienia pozytywne, dostrzeganie postępów.

4. Niepełnosprawność dziecka – autyzm, w tym zespół Aspergera.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- Wykorzystywanie w miarę możliwości podczas zajęć strategii wzrokowych, sięganie po pomoce dydaktyczne typu: obrazki, plansze, schematy, ilustracje.
- Uczenie mowy ciała, np. poprzez techniki dramatyczne, mimika, gestykulacja.
- Zachęcanie do odczytywania znaków niewerbalnych.
- Pozwalanie uczniowi na stosowanie własnych, niekonwencjonalnych metod rozumowania.
- Zachęcanie ucznia do częstych wypowiedzi i wyrażania własnego zdania.
- Przygotowywanie dla ucznia sprawdzianów i testów dostosowanych do jego potrzeb i możliwości.
- W razie potrzeby wydłużenie czasu pracy.
- „Dozowanie”, stopniowe przekazywanie informacji.
- Kierowanie do ucznia pojedynczych, krótkich, precyzyjnych poleceń, upewnianie się, czy uczeń zrozumiał przekazywane wiadomości, komunikaty, polecenia.
- Przekazywanie w miarę możliwości pojedynczych wiadomości w odstępstwie czasowym.
- Przy odpytywaniu stosowanie pytań pomocniczych.
- Upewnianie się, czy uczeń jest skoncentrowany na lekcji.
- Częste odwoływanie się na lekcji do konkretnego przykładu.
- Niewymaganie od ucznia posługiwania się i rozumienia metafor, przenośni, przysłów, frazeologizmów, homonimów (jeśli takie treści wystąpią na lekcji – wyjaśnienie ich uczniowi w przystępny, „realistyczny” sposób).
- Uczenie empatii, np. poprzez rozmowy o kłopotach, problemach postaci literackich.

- Dostosowanie stopnia trudności zadań do możliwości ucznia.
- Odpytywanie z recytacji wiersza indywidualnie i mniejszej ilości strof.
- Stosowanie nieco obniżonej skali punktacji, przy ocenianiu sprawdzianów.
- Ocenianie ucznia nie tylko za umiejętności, ale także za wkład pracy i jego zaangażowanie.
- Nagradzanie ucznia za aktywność, poprawnie wykonane zadanie (pochwała, ocena, „+” za aktywność) natychmiast po wykonaniu polecenia – wzmocnienia pozytywne, podnoszenie samooceny.
- W razie potrzeby korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy objaśnianiu poleceń oraz tekstów.
- Niepytanie ucznia głośnego czytania tekstów, poleceń, chyba że sam się zgłosi.
- Pozwolenie (w razie potrzeby) na korzystanie z audiobooków w celu poznania treści lektur zamiast „tradycyjnego” czytania lektur.
- Przestrzeganie jasnych reguł pracy na lekcji.
- Unikanie zmian, zamieszania, niespodzianek, ewentualnie przygotowanie ucznia do wszelkich zmian w otoczeniu i rozkładzie dnia.

5. Niepełnosprawność dziecka – autyzm.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- Otoczenie ucznia szczególną opieką podczas lekcji w celu umożliwienia mu osiągnięcia sukcesów sprzyjających podnoszeniu samooceny i poczucia własnej wartości.
- Okazywanie uczniowi cierpliwości, zrozumienia, troski i serdeczności.
- Zachęcanie do wypowiedziania się podczas lekcji.
- Wyjaśnianie różnego rodzaju sytuacji społecznych w życiu codziennym poprzez odwoływanie się do wydarzeń, sytuacji ukazywanych w utworach literackich.
- Kierowanie do ucznia pojedynczych, krótkich, precyzyjnych poleceń.
- Upewnianie się, czy uczeń zrozumiał przekazywane wiadomości, komunikaty, polecenia.
- Pozwalanie uczniowi na stosowanie własnych, niekonwencjonalnych metod rozumowania, pracy na lekcji, wykorzystywanie szczególnych uzdolnień ucznia.
- W razie potrzeby wydłużenie czasu pracy.
- Przy odpytywaniu stosowanie pytań pomocniczych.
- W razie potrzeby odpytywanie indywidualne.
- Upewnianie się, czy uczeń jest skoncentrowany na lekcji.
- Podejmowanie prób nawiązywania kontaktu wzrokowego.
- Niewymaganie od ucznia posługiwania się i rozumienia metafor, przenośni, przysłów, frazeologizmów, homonimów, pojęć abstrakcyjnych (jeśli takie treści wystąpią na lekcji – wyjaśnienie ich w przystępny, „realistyczny” sposób),

- Niepytanie ucznia głośnego czytania tekstów, poleceń (chyba że sam się zgłosi).
- Wykorzystywanie w miarę możliwości podczas zajęć strategii wzrokowych, sięganie po pomoce dydaktyczne typu: obrazki, plansze, ilustracje.
- Częste odwoływanie się na lekcji do konkretnego przykładu.
- Unikanie kierowania do ucznia pytań problemowych, przekrojowych.
- Stosowanie obniżonej skali punktacji, „łagodniejsze” ocenianie niektórych sprawdzianów.
- Przygotowywanie dyktand zawierających określoną trudność ortograficzną w formie zamkniętej – uzupełnianie luk.
- Stosowanie w sprawdzianach krótkich, konkretnych poleceń.
- Pozwolenie uczniowi na korzystanie w domu z audiobooków w celu poznania treści lektur.
- Nagradzanie za aktywność, poprawnie wykonane zadanie (pochwały, ocena, „+” za aktywność) – wzmocnienia pozytywne.
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów.

6. Afazja.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- Kierowanie do ucznia pojedynczych, krótkich, jasnych, precyzyjnych poleceń.
- Stosowanie dodatkowych tłumaczeń i pytań pomocniczych przy wprowadzaniu nowych wiadomości.
- Upewnianie się, czy uczeń zrozumiał przekazywane wiadomości, komunikaty, polecenia.
- Upewnianie się, czy uczeń jest skoncentrowany na lekcji.
- Zachęcanie ucznia do wypowiedzi słownych, stosowanie pytań naprowadzających, ale unikanie odpytywania na forum klasy np. opowiadania dłuższego tekstu literackiego czy też w oparciu o lekturę (chyba że sam zgłosi się do odpowiedzi).
- Praca nad usprawnieniem czytania ze zrozumieniem, m. in. zadawanie pytań do czytanego tekstu.
- Niepytanie ucznia głośnego czytania tekstów, poleceń, chyba że sam się zgłosi.
- Nieocenianie ucznia za technikę głośnego czytania.
- Nieocenianie ucznia z recytacji wiersza lub odpytywanie fragmentu utworu, ale nie na forum klasy.
- Możliwość częściowego (np. w postaci kilku rozdziałów) czytania lektury przez ucznia (po wcześniejszym uzgodnieniu nauczyciela z rodzicem).
- Pozwolenie uczniowi na korzystanie w domu z audiobooków w celu poznania treści lektur.

- Przygotowywanie dla ucznia dyktand w formie zamkniętej (z lukami), zawierających jedynie wyrazy z określoną trudnością ortograficzną.
- Przydzielanie uczniowi podczas lekcji zadań odpowiednich do jego możliwości i umiejętności.
- Udzielanie dodatkowej pomocy przy wykonywaniu bardziej złożonych zadań.
- Praca nad bogaceniem słownika biernego i czynnego ucznia.
- Uwzględnienie w ocenianiu prac ucznia wysiłku włożonego w ich wykonanie.
- Przygotowywanie dla ucznia sprawdzianów, testów, w których będą występowały w miarę możliwości głównie zadania zamknięte.
- W przypadku dłuższych sprawdzianów zmniejszenie liczby zadań.
- W razie potrzeby wydłużenie czasu pracy.
- Stosowanie nieco obniżonej skali punktacji, przy ocenianiu sprawdzianów.
- Stosowanie systemu wzmocnień pozytywnych – zauważanie, chwalenie, nagradzanie nawet najmniejszych sukcesów.
- Upewnianie ucznia, że w razie potrzeby otrzyma pomoc.
- Motywowanie ucznia do pracy, rozbudzanie wiary w siebie i w możliwość pokonywania trudności.
- Uwzględnianie w codziennej pracy z dzieckiem jego możliwości psychofizycznych, stanu zdrowia, kłopotów z koncentracją.

7. Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- Uczęszczanie ucznia na zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze.
- Otoczenie ucznia szczególną opieką podczas lekcji w celu umożliwienia mu osiągnięcia sukcesów sprzyjających podnoszeniu samooceny i poczucia własnej wartości. np. chwalenie i nagradzanie nawet najmniejszych sukcesów i postępów.
- Okazywanie dziecku cierpliwości, zrozumienia, troski i serdeczności, motywowanie do pracy.
- Zachęcanie ucznia do wypowiedzania się podczas lekcji.
- Udzielanie dziecku dodatkowych wyjaśnień przy samodzielnym wykonywaniu zadań.
- Wyjaśnianie różnego rodzaju sytuacji społecznych w życiu codziennym.
- Kierowanie do ucznia pojedynczych, krótkich, precyzyjnych poleceń.
- Upewnianie się, czy uczeń zrozumiał przekazywane wiadomości, komunikaty, polecenia, teksty.
- Dodatkowe objaśnianie zasad, reguł, definicji.
- Wydłużenie czasu pracy przeznaczonego na pracę z podręcznikiem, pisanie klasówek, sprawdzianów.
- Przy odpytywaniu stosowanie pytań pomocniczych i naprowadzających.
- Praca nad bogaceniem zasobu słownictwa ucznia.

- Przydzielanie dziecku podczas lekcji zadań, zadawanie pytań odpowiednich do jego możliwości i umiejętności w celu stworzenia warunków do odniesienia przez niego sukcesu.
- Częste odwoływanie się na lekcji do konkretnego, przykładu, sytuacji z życia codziennego.
- Unikanie kierowania do niego pytań problemowych, przekrojowych.
- Stosowanie obniżonej skali punktacji, „łagodniejsze” ocenianie sprawdzianów lub przygotowywanie dla ucznia odrębnych sprawdzianów o mniejszym stopniu trudności.
- Przygotowywanie dla ucznia dyktand zawierających określoną trudność ortograficzną w formie zamkniętej – uzupełnianie luk.
- Zaproponowanie uczniowi: czytania wybranych rozdziałów lektur zamiast całych tekstów, poznawania lektur za pomocą audiobooków, w wyjątkowych przypadkach poznanie lektury na podstawie ekranizacji (po wcześniejszym uzgodnieniu z rodzicem).
- Kontrolowanie toku myślenia podczas wykonywania zadań.
- Ocena z czytania wcześniej wyznaczonego, krótkiego tekstu.
- W przypadku długich notatek zapisywanie przez niego krótszych (w porównaniu z innymi uczniami) notatek z tablicy.
- Zmniejszenie „ilości” zadań domowych ustnych.
- Ocenianie zeszytu za zawartość merytoryczną oraz wkład pracy. (pomijanie strony graficznej).
- Nagradzanie ucznia za aktywność, poprawnie wykonane zadanie (pochwały, ocena, „+” za aktywność) – wzmocnienia pozytywne.

8. Niepełnosprawność – niedowidzenie.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- Zaproponowanie uczniowi: czytania wybranych rozdziałów lektur zamiast całych tekstów, poznawania lektur za pomocą audiobooków, w wyjątkowych przypadkach poznanie lektury na podstawie ekranizacji.
- Nieodpytywanie głośnego czytania na forum klasy.
- Uwzględnianie trudności w graficznym planowaniu prac pisemnych z zachowaniem liniatury.
- Pomoc w odczytywaniu tekstów ze zrozumieniem.
- Ocenianie zeszytu z pominięciem strony graficznej.
- W miarę możliwości przygotowywanie kart pracy, sprawdzianów z większą czcionką.
- W miarę możliwości zapisywanie przez niego krótszych (w porównaniu z innymi uczniami) notatek z tablicy.
- Przy realizowaniu treści programowych odwoływanie się do różnych zmysłów.
- Wydłużenie czasu pracy.
- Posadzenie ucznia w pierwszej ławce.

- Szczególna dbałość o właściwe oświetlenie klasy.

Bardziej szczegółowe i konkretne dostosowania do pracy z uczniem będą uzależnione od zaleceń i wskazówek do pracy z uczniem zapisanych w opiniach i orzeczeniach PPP.